

Column

PETER BUWALDA

Doorgroeier

Bij de Perry in Assen was qua tennisrackets niet veel keuze.

W e gingen dus tennisrackets kopen. In Assen. Ook daar is de Perry zo'n enorme zaak met een roltrap, onvindige schoenwanden en met de aarde mee krommende vloeren. Ze hadden eteloch maar twee tennisrackets. Op zich precies genoeg, maar kom, het zijn toch zeker de Amerikaanse verkiezingen niet.

'Niet heel veel keuze', zei ik tegen het knaapje dat erbij kwam staan. 'Is tennis nog niet overgewaaid naar het veen?' Ik bedoel, we kwamen niet voor een bobslee. Ze er daar geen dertig van hadden hangen, akkoord.

'Jawel, nee, eh...', stamelde het kereltje, zichtbaar teleurgesteld in zijn provincie. In zijn Perry-filaal, misschien zelfs in zijn sportartikelenloopbaan, 'dat is door de corona.'

We keken naar het tennisracketwandeje. Geen kaalslag van lege haakjes. 'Het heerst', zei ik toch maar.

Het ene racket kostte 29,95 en het andere 39,95. Het venje adviseerde let de dure, omdat zij vroeger had getennist, en mij, die aangaf weleens te hebben gepingpong, de goedkope.

Tussen de snaren van het mij toebedachte schepnet zat een kartonnenetje met het hoofd van Federer erop. Zou die weten dat hij een prul aanbeval? Om leuk te zijn knikte ik ernaar en vroeg zo serieus mogelijk: 'Wie is dat?'

'Te serieus. Onstufskertje zei op vlakke, informatieve toon: 'Dat is Roger Federer, een tennisser.' Nu blaffen: 'Ja Bartje, dat weet ik ook wel, het was een grapie, man', zou onwaardig zijn. 'Ah, zei ik daarom. 'Nou, dan zal je zien dat ik binnenkort ergens zijn naam tegenkom.' Hiermee had de sessie haar maximale vreemdheid bereikt, alles zou gewoner worden, dus gingen we.

Daags later brachten we een bezoek aan onze eigen Perry. Heerlijk om er zelf een te hebben, merkte ik.

Daags later brachten we een bezoek aan onze eigen Perry. Heerlijk om er zelf een te hebben, merkte ik. In onze eigen Perry hingen tientallen rackets, concludeerde ik, 'hebben corona in één dag platgeslagen met een brede hamer.'

Bij ons voegde zich een atletische jongeman met een zorgelijk smal hoofdje. Er zat een oortje in, en anders was hij een medium, want steeds keek hij zo maar een kant op en murmelde in zijn oksel: 'Golfballen, hurry, pak de golfballen', 'Of? Kassa, kassa, snel, nee, jij, Nee, jij, Remco. Nu draag.'

Westaken ons praatje af, ooit les gehad, alleen gepingpong.

'En nu willen jullie weer lekker gaan beginnen', zei de jongen. In een verte tuend wipt hij twee rackets van de haak. Zijn hoofdje versmalde zich. 'Dan zou ik qua de dame gaan voor een medium, zwaar even-balanced model van 320 hooguit 330 millimeter echt niet meer zodat je handle weight bezijk kunt zijn en lekker door kunt swingen Remco achter in trainingspakken een vader en zoonje zonder controlevierles wagens een relatief comfortabele voetspel bij een medium bladgrootte voor sturing naar de baselinde als de dame tennisiste wilt gaan spinnen op de forehand ik neem aan van wel? Hij voerde bedoelde slag uit en gaf het racket aan te ze hakte.

'Voor de heer zou ik adviseren deze iets zwaardere 315 grams doorgroeier Remco neem die twee hurry up nu met een balansje richting handvat voor de steady mix tussen kracht en doorgroeier zo onverwacht moet me er na een tijdje geen zin meer in hebben en anders is de stap naar een wat smaller frame en nauwere snaartjes snel gemaakt Remco?'

Heed zo zijn best-vertaelder zijn voorstelling naar het Nederlands en deed mee aan het Leids Cabaret Festival. Achteraf had hij daar spijt van. Hij

BOUWALDA: DOOP/REPRODUC

Wat zijn dit voor vragen?

DE KEUZEN VAN GREG SHAPIRO

De van oorsprong Amerikaanse cabaretier Greg Shapiro (52) woont al 25 jaar in Nederland. Helemaal geaccepteerd werd hij hier nooit, maar om nu terug te gaan?

Door Ashwant Nandram Foto Frank Ruiter

De stem van Trump

Amsterdam: bewuste keuze of vlucht? Dat ik op mijn 25ste op een podium in Amsterdam stond, was een aaneenschakeling van toevalligheden. Na de toneelopleiding in Chicago verhuisde ik naar New York. De enige baan die ik kon krijgen was in de boreca. Overdag stond ik in de bediening van een restaurant in Manhattan, 's avonds speelde ik studentenproducties of kleine toneelstukken. Je bleef hopen op de ene rol waarmee je door kon breken. Tot een paar jeugd vrienden me opbelden. Of ik niet naar Europa wilde komen, waar ze een pop-up theater wilden opzetten. Boom Chicago, zou het heten, in Amsterdam.

'Het was een krankzinnig idee. Achter in een salsabar bij het Leidseplein speelden we in de weekenden voorstellingen. Het podium bouwden we zelf, publiek en voornamelijk toeristen - werven we op straat. Destijds voelde het als een onbenullig uitstapje, dat mijn carrière geenszins zou helpen. Maar in New York had ik geen perspectief, en Amsterdam bleek een gouden vondst. Jaar na jaar kwamen er meer Amerikaanse entertainers naar Boom Chicago. Amsterdam gaf ze een fris perspectief op de wereld en Amerika. Bij Boom kon je jezelf heruitvinden en daarna terugkeren. Ook ik wilde terug, tot ik verteld werd op mijn Nederlandse vrouw.'

Amerikaan of Nederlander? 'Ik woon al 25 jaar in Nederland, maar toen ik afgelopen weekend weer in een theater stond, opende ik de show toch met: 'Ik ben een Amerikaan.' Dat is niet zonder reden. De Engelse komiek Adam Fields woont net als ik al decennia in Nederland. Op een dag besloot hij zich aan te passen. Hij deed zo zijn best-vertaelder zijn voorstelling naar het Nederlands en deed mee aan het Leids Cabaret Festival. Achteraf had hij daar spijt van. Hij

concludeerde: er zijn genoeg cabaretiers die in het Nederlands grappen vertellen, dus houd je bij je eigen leest. 'Adam en ik blijven buitenstaanders, en Nederlanders vinden het geweldig als een buitenstaander over hun cultuur praat. Dus in mijn voorstellingen blijf ik daarop terugkomen. Niet alleen omdat er vraag naar is, maar ook omdat ik er niet op uitgeleken raak. Ik vind het heerlijk om de cultuur te observeren, er zitten een paar fascinerende paradoxen in. De Nederlander is bijvoorbeeld niet alleen tolerant, maar ook verdomd veroordelend. Enerzijds is de boodschap: 'Doe normaal en wees jezelf.' Maar als

'Toen ik in het script van Lubach de zin 'Grab 'em by the pony' las, wist ik: dit kon heel grappig worden'

je dan jezelf bent, is het: 'Nee, niet zo doen. Dat is raar, stop daarmee.' 'Toen mijn kinderen jong waren, stond ik regelmatig op het schoolplein te wachten. De gesprekken tussen ouders werden in het Nederlands gevoerd, en ik probeerde mee te doen. Ik haakte aan en zei: 'O, ik heb daar ook ervaring mee.' Maar zodra ik vervolgens struikelde over een discussie, draadden de ouders hun hoofd weg en waren ze klaar met mij. Dat is typisch.'

Moord op The van Gogh, of hervierkezing van George W. Bush? 'Het zijn twee op zichzelf staande gebeurtenissen, die mij wel samenkwamen in een live-opname van *BarendsVan Dorp*. In verband met de

Amerikaanse verkiezingen in 2004 wilde het programma een thema-uitzending maken. Er zou worden uitgepakt: er waren Amerika-deskundigen gebokt en de studio zou worden opgeleurd met ballonnen, cheerleaders, popcorn en brownies. Ik was samen met een andere cabaretier geboekt om tussen de tafelgesprekken door grappen te maken.

'Uren voor de uitzending werd The van Gogh vermoord en was het land in rep en roer. De redactie moest haastig alles omgooien. De Amerikaners waren afgebeeld, maar het leek de redactie een goed idee als ik nog wel zou komen. Om het luchtig te houden. Tussen de ernstige gesprekken aan tafel mocht ik lollig commentaar geven op de binnenkomende verkiezingsresultaten. In de volle studio stond Greg Shapiro tussen cheerleaders, brownies en politici uit Den Haag. Het was een absurde situatie, ik voelde me de *sad clown*'.

Boom Chicago of Zondag met Lubach? (1) 'Boom Chicago lanceerde mijn carrière, maar het Nederlands Second-filmje bij Zondag met Lubach is een van de beste dingen die me is overkomen. Ik heb ook George W. Bush en Barack Obama gemiteneerd, maar de ontdekking dat ik de stem van Trump kon na doen, gaf me vleugels. Ik gebruikte het rond zijn verkiezing in bijna al mijn shows. De dag voor zijn inauguratie belde Zondag met Lubach-redacteur Janine Abbring me op. Ze zei: 'Trump wordt morgen genaamerd, wij zijn zijn stem na doen in een filmje dat we aan het maken zijn?' Toen ik in het script de zin 'Grab 'em by the pony' las, wist ik: dit kon heel grappig worden.

Pandemie of viruswaanzin? 'Ik neem het coronavirus bloedsierus. Al vanaf het begin werd ik met de ernst geconfronteerd: sinds maart had ik geen enkele voorstelling meer. Mijn vrouw is schrijver en we zijn be-

Greg Shapiro

1968 Geboren in Chicago.
1994 Debuut bij Boom Chicago.
1997 Verhuist naar Amsterdam.
2000 Presenterator *US Election Night Comedy Special* (NOS).
2004 Wordt Nederlands staatsburger.
2007 Presenterator van *Comedy Central News*.
2007 Eerste solovoorstelling *Going Dutch*.

2012 Tweede solovoorstelling *How to Be Orange*.
2017 Stem van Trump in 'The Netherlands Second' (Zondag met Lubach).
2020 Zesde solovoorstelling *Leaving Trump-land*.
2020 Boek *The American Netherlander: 25 Years of Expat Tales*.

den zpp'er, dus een pandemie is zo'n situatie waarop we ons met buffers al jaren voorbereiden.

'Van de ene op de andere dag gingen we thuis naar crissismodus. Ik maakte een overzicht van waar we op moesten bezuinigen. Geen afhaal op zondag, geen bloemen in huis, even daan trips of cadeautjes meer. We zijn nu al maanden op de kleintjes aan het letten: mijn vrouw is niet naar de kapper geweest en loopt rond met gaten in haar kleren. Maar we hebben een hypotheek en twee studeerende kinderen, dus we hebben geen keus.

'Lange tijd bleef corona slechts een financieel opdoffer, tot mijn stiefvader deze zomer overleed aan het virus. Hij woonde in een verzorgings-tehuis in Wisconsin. Het wrange is: zijn besmetting was te voorkomen.

De Democratische gouverneur had een lockdown ingesteld, maar de Republikeinen in het Congres draaiden de strenge maatregelen terug en toen mochten verpleegkundigen bezoe- kers die het virus niet altijd serieus namen niet meer weigeren. Dat is pijnlijk om te zien. Amerika was al langer verdeeld, maar in een crisissituatie komt die verdeeldheid soms neer op leven en dood.'

De VS: shithole of shining city on the hill?

'Ik ben doorgaans goedgeleumd, maar het land is onmiskenbaar aan het afglijden. Als teners leerden we tijdens maatschappijleer basissprind- pes, zoals het accepteren van het verkiezingsresultaat en de vreedzame overdracht van de macht. Die lijken

nu overboord te worden gegooid. Er bestaat een kans dat er tijdens de inauguratie twee kandidaten opdagen, die beiden het presidentschap claimen. En wie gaat uiteindelijk de knoop doorhakken, het leger? Het is niet lastig om je zo'n scenario voor te stellen. Donald Trump is onvoorspelbaar, dat maakt me bang. (Haalt een kaartje uit zijn zak.) 'Ik heb nu al een paar maanden een spekbrieftje bij me, om kennissen uit te kunnen leggen waarom ik een hekel aan Trump heb. Als ik soms midden in een discussie zit, word ik overmand door emoties. Daar heb je niets aan, dan vergeet je cruciale argumenten. Met het brieftje ben ik voorbereid. Als een Republikein me vraagt wat er schort aan Trump kan ik nu zeggen: 'De president breekt vreedzame protesten

op met traangas, dat is toch niet de bedoeling? 'Ook in mijn voorstelling *Leaving Trumpland* steek ik het niet onder stoelen of banken: ik vind de president een idioot, ja, het is misschien makkelijk om hem belachelijk te maken. Bezoekers lopen niet het theater uit met meer begrip voor de Trumpstemmers. Maar ik heb deze voorstelling dicht bij mezelf willen houden. Als in november de democraten de verkiezingen winnen, neemt de wereld afscheid van Trumpland. Als Trump winst, word ik afscheid van mijn geboorteland. Dan keer ik niet meer terug.'

Boom Chicago of Zondag met Lubach? (2) 'Sommige collega's met wie ik bij

Boom Chicago heb samengewerkt, zijn later doorgebroken in Amerika. Het zijn jongens als Seth Meyers of Jordan Peele, met eigen talkshows en filmcarrières. Boom Chicago heeft altijd ensembleproducties gemaakt, dus als ik hen zie schitteren bij de Oscars voelt het alsof ik ook een beetje aan dat succes heb bijgedragen.'

'Toch voelt het soms alsof ik vastzit in Nederland. *But I just gotta suck it up*. Het enige moment dat ik in mijn carrière heb gehad is in Nederland. Laatst stond ik in een tuinwinkeltje, op zoek naar een vetplant. De medewerker herkende me van Boom Chicago. Toen ik mijn Trumpstem opzette, begon ze te glunderen en gaf ze me de vetplant gratis mee. Dat is mijn roem, en dat is prima.'

Boom Chicago heb samengewerkt, zijn later doorgebroken in Amerika. Het zijn jongens als Seth Meyers of Jordan Peele, met eigen talkshows en filmcarrières. Boom Chicago heeft altijd ensembleproducties gemaakt, dus als ik hen zie schitteren bij de Oscars voelt het alsof ik ook een beetje aan dat succes heb bijgedragen.'